

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

મેસર્સ ટેકુમસેહ પ્રોડક્ટ્સ ઇન્ડિયા લિમિટેડ

વિરુદ્ધ

કમિશનર ઓફ સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ, હૈદરાબાદ

૫ મે, ૨૦૦૪

[મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ રાજેન્દ્ર બાબુ, ન્યાયમૂર્તિ જી.પી. માથુર]

સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ એક્ટ, ૧૯૪૪- એક્સાઈઝ ડ્યુટી લાદવી- મર્યાદાના વિસ્તૃત સમયગાળાનો ઉપયોગ- ખામીયુક્ત કોમ્પ્રેસર્સના સમારકામ દરમિયાન સ્ટેટર્સનું બદલવું-- કંપની જોબ વર્ક્સ પાસેથી સ્ટેટર્સ મેળવે છે અને કોમ્પ્રેસર હાઉસિંગમાં ફિટ કરવા માટે સ્ટેટર્સને આકાર આપે છે, વાર્નિશ કરે છે અને બેક કરે છે- કલેક્ટર આ પ્રવૃત્તિને ઉત્પાદન માનીને ટેક્સ લાદવા માટેની કાર્યવાહી શરૂ કરે છે- કંપની દલીલ એવી છે કે જોબ વર્ક્સ પાસેથી પ્રાપ્ત થયેલા સ્ટેટર્સ સંપૂર્ણ તકનીકી રીતે કાર્યાત્મક સ્થિતિમાં હોવાથી, જોબ વર્ક્સ સ્ટેટર્સના

ઉત્પાદકો છે- અપીલ પર, ઠરાવ્યું: કોમ્પ્રેસર્સના સમારકામમાં ઉપયોગ કરવાના હેતુ માટે તૈયાર કરવા માટે સ્ટેટર્સના સંબંધમાં કંપની દ્વારા કરવામાં આવેલી અલગ પ્રવૃત્તિઓ નવા સ્ટેટર્સના સંબંધમાં કરવામાં આવેલી પ્રવૃત્તિઓ જેવી જ હતી, આમ, ઉત્પાદન પ્રવૃત્તિમાં પરિણમે છે અને ટેક્સના નિર્ણય માટેની કાર્યવાહી યોગ્ય છે- વધુમાં, મર્યાદાના વિસ્તૃત સમયગાળાનો ઉપયોગ યોગ્ય નથી કારણ કે તે સ્પષ્ટ નથી કે કોમ્પ્રેસર્સના સમારકામના હેતુ માટે ઉપયોગ કરવા માટે તૈયાર કરાયેલા સ્ટેટર્સ ઉત્પાદન ગણાશે કે કેમ- કલમ JJA.

શરૂઆતમાં અરજદારો ખામીયુક્ત કોમ્પ્રેસર્સના સમારકામ માટે તેમની ફેક્ટરીમાં સ્ટેટર્સનું ઉત્પાદન કરતા હતા. ત્યારબાદ, સર્વિસ સેન્ટરે અરજદાર પાસેથી ડ્યુટીની ચુકવણી પર સ્ટેટર્સને બદલવા માટે જરૂરી સામગ્રી લેવાનું શરૂ કર્યું અને તેને સ્ટેટર્સ બનાવવા માટે જોબ વર્કર્સને આપ્યું. જોબ વર્કર પાસેથી સ્ટેટર મળ્યા પછી, અરજદારે આવા સ્ટેટર્સને કોમ્પ્રેસર હાઉસિંગમાં ફિટ કરવા માટે આકાર આપવાનું, વાર્નિશ કરવાનું અને બેક કરવાનું કામ હાથ ધર્યું. કલેક્ટર ઓફ સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝે ઠરાવ્યું કે અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવેલી પ્રવૃત્તિના પરિણામે ઉત્પાદન થયું અને ટેક્સના નિર્ણય માટેની કાર્યવાહી શરૂ કરી. અરજદારે દલીલ કરી કે જોબ વર્કર્સ પાસેથી સ્ટેટર્સ સંપૂર્ણ તકનીકી રીતે કાર્યાત્મક સ્થિતિમાં પ્રાપ્ત થયા હોવાથી, જોબ વર્કર્સ સ્ટેટર્સના ઉત્પાદકો છે અને મર્યાદાના લાંબા

સમયગાળાના ઉપયોગને પણ પડકાર્યો. એડજ્યુડિકેટિંગ ઓથોરિટીએ ઠરાવ્યું કે જોબ વર્ક્સ સ્ટેટરના ઉત્પાદકો છે અને મર્યાદાના વિસ્તૃત સમયગાળાનો ઉપયોગ કરી શકાતો નથી. અપીલ પર, એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલે ઠરાવ્યું કે અરજદારો સ્ટેટર્સના ઉત્પાદકો છે કારણ કે તેઓએ આકાર આપવાની, વાર્નિશ કરવાની અને બેક કરવાની પ્રક્રિયા હાથ ધરી હતી અને ત્યારબાદ જ બજારપાત્ર માલ અસ્તિત્વમાં આવ્યો હતો; કે આ પ્રવૃત્તિઓ નવા સ્ટેટર્સ માટે કરવામાં આવેલી પ્રવૃત્તિઓ જેવી જ હતી; અને મર્યાદાનો વિસ્તૃત સમયગાળો લાગુ કરી શકાય છે. તેથી વર્તમાન અપીલ.

અપીલોને આંશિક રીતે મંજૂર કરતા, કોર્ટે

ઠરાવ્યું: ૧. વર્તમાન કેસમાં, સ્ટેટરના સંબંધમાં ઘણા પગલાં લેવામાં આવ્યા હતા, અને ટ્રિબ્યુનલે યોગ્ય રીતે ઠરાવ્યું કે અરજદારો દ્વારા અલગ પ્રવૃત્તિઓ કરવામાં આવી હતી જે નવા સ્ટેટરના સંબંધમાં કરવામાં આવેલી પ્રવૃત્તિઓ જેવી જ હતી અને તેથી, કોમ્પ્રેસરના સમારકામમાં ઉપયોગ કરવાના હેતુ માટે સ્ટેટરને તૈયાર કરવાની પ્રવૃત્તિ એ ઉત્પાદનની પ્રવૃત્તિ છે અને ટ્રિબ્યુનલે ફક્ત "સ્ટેટર્સ" ના સંબંધમાં જ માંગની પુષ્ટિ કરી છે. (૨૦૬-એ-બી)

શ્રીરામ રેફ્રિજરેશન ઈન્ડસ્ટ્રીઝ લિ. વિરુદ્ધ કલેક્ટર ઓફ સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ.

હેદરાબાદ, (૧૯૮૬) ૨૬ ઇ.એલ.ટી. ૩૫૩ અને સીસીઈ, નવી દિલ્હી વિરુદ્ધ
કર્ણા ઇન્ડસ્ટ્રીઝ, (૧૯૯૨) ૪૨ ઇસીઆર ૫૨૨, અલગ પાડવામાં આવ્યા.

૨. સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ એક્ટની કલમ ૧૧એ હેઠળ પ્રદાન કરવામાં આવેલ
મર્યાદાના વિસ્તૃત સમયગાળાનો ઉપયોગ કરવામાં ટ્રિબ્યુનલ યોગ્ય ન હતી
કારણ કે તે સ્પષ્ટ ન હતું કે કોમ્પ્રેસર્સના સમારકામના હેતુ માટે ઉપયોગ કરવા
માટે તૈયાર કરાયેલા સ્ટેટર્સ ઉત્પાદન પ્રવૃત્તિ ગણાશે કે નહીં. હકીકતમાં,
ટ્રિબ્યુનલે વિગતવાર વિશ્લેષણ અને અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવેલી ઘણી
પ્રક્રિયાઓની તપાસ કર્યા પછી, એ નિષ્કર્ષ પર પહોંચ્યું કે કોમ્પ્રેસર્સના
સમારકામમાં ઉપયોગમાં લેવાતા સ્ટેટર્સમાં ઉત્પાદન પ્રવૃત્તિ સામેલ હતી. તેથી,
જ્યાં સુધી સત્તાવાળાઓએ કલમ ૧૧એ નો ઉપયોગ કર્યો અને દંડના વ્યાજ અને
અન્ય દંડ લાદ્યા છે, તે રદ કરવામાં આવે છે અને ટ્રિબ્યુનલનો આદેશ તે હદ
સુધી સુધારેલ છે. (૨૦૬-સી-ઈ)

સિવિલ એપેલેટ જ્યુરિસ્ટિક્શન: સિવિલ અપીલ નંબર ૧૪૭૭ / ૧૯૯૮.

સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ, કસ્ટમ્સ અને ગોલ્ડ (કંટ્રોલ) એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલ, દક્ષિણ
ઝોનલ બ્રાન્ચ, મદ્રાસના ચુકાદા અને આદેશ તારીખ ૨૪.૧૧.૯૭ માંથી
એફ.ઓ. નંબર ૩૦૦૩/૯૭ માં એ. નંબર ઇ.૨૫૭/૯૩.

સાથે

સી.એ. નંબર ૧૫૧૩ / ૧૯૯૮.

અરજદાર માટે વી. લક્ષ્મીકુમારન, આલોક યાદવ અને વી. બાલાચંદ્રન.

પ્રતિવાદી માટે રાજુ રામચંદ્રન, એડિશનલ સોલિસિટર જનરલ, સંજીવ સેન અને કુમારી વિભા દત્તા મખીજા.

કોર્ટનો ચુકાદો મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ રાજેન્દ્ર બાબુ દ્વારા આપવામાં આવ્યો

આ અપીલોમાં અમારી વિચારણા માટે ઉભો થયેલો પ્રશ્ન એ છે કે શું ખામીયુક્ત કોમ્પ્રેસર્સનું સમારકામ કરતી વખતે અરજદાર દ્વારા બદલવામાં આવેલા સ્ટેટર્સ જેવા કોઈપણ ભાગમાં સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ એક્ટ હેઠળ ડ્યુટી આકર્ષિત કરતી ઉત્પાદન પ્રવૃત્તિ સામેલ છે કે કેમ. સમારકામની પ્રક્રિયામાં અરજદાર કેટલાક ઘટકોને સ્કેપ કરે છે જેનું સમારકામ કરી શકાતું નથી અને તેમાંથી એક ઘટક સ્ટેટર્સ છે. કોમ્પ્રેસર્સના સમારકામ માટે સ્ટેટર્સ અગાઉ અરજદારોની ફેક્ટરીમાં બનાવવામાં આવતા હતા. પાછળથી, સ્કેપ થયેલા ઘટકોને બદલવા માટે જરૂરી સામગ્રી અરજદારની ફેક્ટરીમાંથી ડ્યુટીની ચુકવણી પર પ્રાપ્ત થાય છે. સર્વિસ સેન્ટર આ સામગ્રીને સ્ટેટર્સ બનાવવા માટે બહારના જોબ વર્કર્સને મોકલે છે.

ત્યારબાદ અરજદારે આવા સ્ટેટરને કોમ્પ્રેસર હાઉસિંગમાં ફિટ કરવા માટે આકાર આપવાનું, વાર્નિશ કરવાનું અને બેક કરવાનું કામ હાથ ધર્યું. કલેક્ટરે એવું અનુભવ્યું કે જોબ વર્ક્સ પાસેથી સ્ટેટર મળ્યા પછી અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવેલી આકાર આપવાની, વાર્નિશ કરવાની અને બેક કરવાની પ્રવૃત્તિના પરિણામે ઉત્પાદન થાય છે અને ટેક્સના નિર્ણય માટેની કાર્યવાહી શરૂ કરી.

અરજદારે દલીલ કરી કે જોબ વર્ક્સ સ્ટેટર્સના ઉત્પાદકો છે અને અરજદાર નહીં કારણ કે સ્ટેટર્સ જોબ વર્ક્સ પાસેથી સંપૂર્ણ તકનીકી રીતે કાર્યાત્મક સ્થિતિમાં પ્રાપ્ત થાય છે. અરજદારો દ્વારા કરવામાં આવેલી પ્રવૃત્તિઓ ફક્ત સ્ટેટરનો ઉપયોગ કરવા માટે છે અને સ્ટેટર્સનું ઉત્પાદન કરવા માટે નહીં. અરજદારોએ મર્યાદાના લાંબા સમયગાળાના ઉપયોગને પણ પડકાર્યો હતો, જે અરજદારો માટે ફક્ત છેતરપિંડી, ગઠબંધન અથવા ઇરાદાપૂર્વકનું નિવેદન અથવા ડ્યુટીની ચુકવણીના નિયમોના ઉલ્લંઘનના કિસ્સામાં ઉપલબ્ધ હતું.

એડજ્યુડિકેટિંગ ઓથોરિટીએ ઠરાવ્યું કે જોબ વર્ક્સ સ્ટેટરના ઉત્પાદક છે અને અરજદારો નહીં અને મર્યાદાના વિસ્તૃત સમયગાળાનો ઉપયોગ કરી શકાતો નથી. એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલને અપીલ પર, એવું ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે અરજદારો સ્ટેટર્સના ઉત્પાદકો છે અને જોબ વર્ક્સ નહીં કારણ કે તેઓએ આકાર આપવાની, વાર્નિશ કરવાની અને બેક કરવાની પ્રક્રિયા હાથ ધરી હતી અને ત્યારબાદ જ બજારપાત્ર માલ અસ્તિત્વમાં આવ્યો હતો અને તે પણ ઠરાવ્યું કે મર્યાદાનો વિસ્તૃત સમયગાળો લાગુ કરી શકાય છે. તેથી આ અપીલ.

શ્રીરામ રેફ્રિજરેશન ઇન્ડસ્ટ્રીઝ લિ. વિરુદ્ધ કલેક્ટર ઓફ સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ, હૈદરાબાદ, ૧૯૮૬ (૨૬) ઇ.એલ.ટી. ૩૫૩ અને સીસીઈ, નવી દિલ્હી વિરુદ્ધ કર્ણા ઇન્ડસ્ટ્રીઝ, ૧૯૯૨ (૪૨) ઇસીઆર પ૨૨ માં કંઈક અંશે સમાન પ્રશ્નો વિચારણા માટે ઉભા થયા હતા. એવું લાગે છે કે શ્રીરામ રેફ્રિજરેશન કેસ (ઉપરોક્ત) માં કરવામાં આવેલા આદેશ સામે આ કોર્ટમાં દાખલ કરાયેલી અપીલ સિવિલ અપીલ નંબર ૧૦૨૯ ઓફ ૧૯૮૭ અને ગુણદોષ પર સંબંધિત બાબતોમાં આ કોર્ટ દ્વારા ફગાવી દેવામાં આવી હતી. તે કેસમાં 'ઉત્પાદક' શબ્દથી અલગ 'સમારકામ' નો અર્થ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા સંપૂર્ણ રીતે તપાસવામાં આવ્યો હતો અને તેથી, એવો મત લીધો કે સમારકામની પ્રક્રિયામાં સમારકામ, રિકન્ડિશન અથવા ફરીથી બનાવવું ઉત્પાદન ગણાશે નહીં. તેવી જ રીતે, 'કર્ણા'ના કિસ્સામાં, ટ્રિબ્યુનલે એવો મત લીધો હતો કે જો ખામીયુક્ત કોમ્પ્રેસર્સને જરૂરી ભાગો નાખીને સમારકામ કરવામાં આવે જે જૂના થઈ ગયા હોય અથવા સ્કેપ થઈ ગયા હોય તો તેમાં કોઈ ઉત્પાદન પ્રવૃત્તિ સામેલ નથી.

તે સ્પષ્ટ છે કે ટ્રિબ્યુનલે, જોકે, અપીલ હેઠળના આદેશમાં એવો મત લીધો હતો કે જ્યારે જોબ વર્ક્સ સ્ટેટરના વાઈબ્રેટિંગનું જોબ વર્ક કરે છે, પરંતુ આવા સ્ટેટર કોમ્પ્રેસરમાં ઉપયોગ માટે તૈયાર થશે નહીં અને હાઈડ્રોલિક પ્રેસ દ્વારા આકાર આપવા માટે દબાવવાની પ્રક્રિયાઓને આધિન રહેશે. આ દર્શાવે છે કે સ્ટેટરને તે સ્વરૂપે ફીટ કરી શકાયું ન હોત અને કોમ્પ્રેસરમાં ઉપયોગ કરી શકાયું ન હોત જેના હેતુ માટે તે બનાવવામાં આવ્યું છે. વધુમાં, વાર્નિશિંગ અરજદારો દ્વારા કરવામાં

આવવાનું હતું અને તે જરૂરી ઇન્સ્યુલેશન પ્રદાન કરવા માટે કરવામાં આવ્યું હતું અને તે ફક્ત અરજદારોના હાથમાં જ તૈયાર ઉત્પાદન બન્યું હતું. તેથી, અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવેલી પ્રવૃત્તિને ઉત્પાદક તરીકે ગણવામાં આવી હતી કારણ કે તેઓ 'સ્ટેટર' ને અસ્તિત્વમાં લાવવા માટેની પ્રક્રિયાઓની સંપૂર્ણ શ્રેણી હાથ ધરી રહ્યા હતા અને તેમના દ્વારા હાથ ધરવામાં આવેલી પ્રક્રિયાઓની આ શ્રેણી નવા લેમિનેશનના સ્ટેકમાંથી ઉત્પાદિત થયેલા સ્ટેટર્સ માટે કરવામાં આવેલી પ્રક્રિયાઓ જેવી જ હતી.

'શ્રીરામ રેફ્રેજરેશન' અથવા 'કર્ણા ઇન્ડસ્ટ્રીઝ' માં જે પરિસ્થિતિને ધ્યાનમાં લેવામાં આવી છે અને તપાસવામાં આવી છે તે સંપૂર્ણપણે અલગ હતી. વર્તમાન કેસમાં, સ્ટેટરના સંબંધમાં લેવામાં આવેલા ઘણા પગલાં શું છે તે જોવામાં આવ્યું, તપાસવામાં આવ્યું અને જાણવા મળ્યું અને જ્યાં સુધી સ્ટેટર્સનો સંબંધ છે, ટ્રિબ્યુનલે યોગ્ય રીતે ઠરાવ્યું છે કે અરજદારો દ્વારા અલગ પ્રવૃત્તિઓ કરવામાં આવી હતી જે નવા સ્ટેટરના સંબંધમાં કરવામાં આવેલી પ્રવૃત્તિઓ જેવી જ હતી અને તેથી, કોમ્પ્રેસરના સમારકામમાં ઉપયોગ કરવાના હેતુ માટે સ્ટેટરને તૈયાર કરવાના પ્રમાણ સુધી ઉત્પાદનની પ્રવૃત્તિ તરીકે ગણવી જોઈએ અને ટ્રિબ્યુનલે ફક્ત "સ્ટેટર્સ" ના સંબંધમાં જ માંગની પુષ્ટિ કરી છે.

પરંતુ, જ્યાં સુધી કલમ ૧૧એ હેઠળ પ્રદાન કરવામાં આવેલ મર્યાદાના વિસ્તૃત સમયગાળાના ઉપયોગનો સંબંધ છે, અમે નથી માનતા કે ટ્રિબ્યુનલ યોગ્ય છે

કારણ કે તે સ્પષ્ટ ન હતું કે જો કોઈ ભાગનો ઉપયોગ મશીનરીના સમારકામના હેતુ માટે કરવામાં આવે તો તે ઉત્પાદન ગણાશે કે નહીં. હકીકતમાં, ટ્રિબ્યુનલે વિગતવાર વિશ્લેષણ અને અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવેલી ઘણી પ્રક્રિયાઓની તપાસ કર્યા પછી, એ નિષ્કર્ષ પર પહોંચ્યું કે કોમ્પ્રેસર્સના સમારકામમાં ઉપયોગમાં લેવાતા સ્ટેટર્સમાં ઉત્પાદન પ્રવૃત્તિ સામેલ હતી. આ સંજોગ પોતે જ દર્શાવે છે કે કોમ્પ્રેસર્સના ઉપયોગના હેતુ માટે તૈયાર કરાયેલા સ્ટેટર્સમાં કોઈ ઉત્પાદન પ્રવૃત્તિ સામેલ છે કે કેમ તે અંગે પક્ષકારો વચ્ચે વાસ્તવિક વિવાદ હતો. તેથી, જ્યાં સુધી સત્તાવાળાઓએ એક્ટની કલમ ૧૧એ નો ઉપયોગ કર્યો અને દંડના વ્યાજ અને અન્ય દંડ લાદ્યા છે, તે રદ કરવામાં આવે છે અને ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા કરવામાં આવેલો આદેશ તે હદ સુધી સુધારેલ છે.

તદનુસાર આ અપીલો આંશિક રીતે મંજૂર કરવામાં આવે છે.

એન.જે.

અપીલો આંશિક રીતે મંજૂર.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.